

Länsstyrelsen
Kalmar län
Miljöprövningsdelegationen

BESLUT
2014-02-13

1 (27)

Diarienummer
551-9682-12

Anläggningsnummer
0883-1230

Lebo Vindkraft AB
c/o Kraftö AB
Vendevägen 90
182 32 DANDERYD

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken att anlägga och driva gruppstation med maximalt 5 vindkraftverk på fastigheterna Lebo 1:5, 1:11 samt Stämshult 2:12, Västerviks kommun

Tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.90 enligt miljöprövningsförordningen (2013:251).

Beslut

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Kalmar län meddelar Lebo Vindkraft AB (557856-8751), nedan kallat Bolaget, tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till att anlägga och driva vindkraftsanläggning bestående av maximalt fem (5) vindkraftverk med en totalhöjd på vardera maximalt 200 meter, på fastigheterna Lebo 1:5, 1:11 samt Stämshult 2:12 samtliga i Västerviks kommun.

Miljöprövningsdelegationen avslår ansökan vad gäller vindkraftverk med beteckningen nr 3 enligt beslutets bilaga 1.

Miljöprövningsdelegationen avskriver ansökan vad gäller vindkraftverk med beteckningen nr 2 enligt beslutets bilaga 1.

Tillståndet gäller i 35 år från det datum det vinner laga kraft. Avveckling och återställning ska ske inom tillståndstiden.

Miljöprövningsdelegationen avslår bolagets yrkande om verkställighet.

2014-02-13

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen godkänner med stöd av 6 kap. 9 § till ärendet hörande miljökonsekvensbeskrivning.

Villkor för verksamheten

Miljöprövningsdelegationen fastställer med stöd av 16 kap. 2 § miljöbalken och med hänvisning till hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken följande villkor för verksamheten

Allmänt

1. Om inte annat följer av övriga villkor och föreskrifter ska verksamheten bedrivas enligt med vad Bolaget angett i ansökningshandlingarna och i övrigt i ärendet angett eller åtagit sig.

Lokalisering och utformning

2. Tillståndsgivna vindkraftverk ska placeras inom respektive etableringsyta som framgår av Bilaga 1 med följande detaljreglering:
 - a. För verk 1 gäller att flytt inte får ske mer än 30 meter från den position som är angiven i bilaga 1.
 - b. Är förflyttningen av något annat verk än nr 1 större än 30 meter från den position som är angiven i bilaga 1 ska nytt godkännande inhämtas från försvarsmakten.
 - c. Den slutliga lägesbestämningen ska göras i samråd med tillsynsmyndigheten och därefter meddelas länsstyrelsen.
3. Verken ska ges en enhetlig utformning och diskret färgsättning. Endast ägarens, verksamhetsutövarens och tillverkarens namn eller firma får anges med text på vindkraftverken. Annan text eller reklam får inte placeras på verken.

Anläggande

4. Anläggningsarbeten inkl. vägarbeten beträffande verk 1 får inte utföras under perioden fr.o.m. 15 maj t.o.m. 1 juli (storlommens häckningstid). Efter samråd får dock tillsynsmyndigheten godkänna avgränsade och mindre omfattande arbeten även under denna period.

2014-02-13

5. Förstärkning/breddning och nyanläggning av väg ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten. I detta samråd ska särskilt uppmärksammas eventuell påverkan på biotopskyddade miljöer samt hydrologi.
6. Den slutliga utformningen av fundamenten ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten. Till eventuella gravitationsfundament av betong samt vid skyddsutfyllning kring markförlagd kabel ska i möjligaste mån annat material än jungfruligt naturgrus användas.
7. Bolaget ska lämna in en skriftlig arbets- och tidplan till tillsynsmyndigheten senast sex veckor innan byggnads- och anläggningsarbetena påbörjas.
8. Bolaget ska senast sex veckor efter det att anläggningsarbetena är slutförda anmäla detta till tillsynsmyndigheten. Temporärt nyttjade markytor under anläggningstiden, såsom upplags- och uppställningsplatser, ska återställas snarast möjligt och senast ett år efter att anläggningsarbetet i sin helhet avslutats.

Driftbegränsning

9. Efter anmodan från ansvarig för naturvårdskalkning i närområdet är Bolaget skyldigt att, under maximalt 24 timmar per kalenderår och verk, stoppa rotorerna samt vinkla dessa på ett sätt som minimerar störningen för kalkningsverksamheten.

Buller, ljus och skuggning

10. För de positioner och verk som slutligen väljs ska, som en engångsåtgärd, en buller- och skuggberäkning för hela gruppen utföras och inges till tillsynsmyndigheten innan fundamenten anläggs.
11. Buller från vindkraftverken får inte under någon del av dygnet överskrida ekvivalent ljudnivå 40 dB(A) vid bostäder.
12. Ljudnivån ska mätas vid, eller korrigeras till att motsvara, vindstyrkan 8 m/s på 10 meters höjd. Efterlevnaden ska kontrolleras genom immissionsmätning eller närfältsmätning och beräkning eller en kombination av båda dessa metoder. En första villkorskontroll ska ske inom 12 månader, eller den längre tid som tillsynsmyndigheten medger, efter det att samtliga verk tagits i drift. Den första villkorskontrollen ska, utöver kontroll av A-vägd ljudnivå, även innefatta kontroll av lågfrekvent buller. Lågfrekvent buller ska redovisas i de tersband som anges i Folkhälsomyndighetens allmänna råd FoHMFS 2014:13.

2014-02-13

13. Lågfrekvent buller från vindkraftverken får inte under någon del av dygnet överskrida de värden som anges i Folkhälsomyndighetens allmänna råd FoHMFS 2014:13 med de förutsättningar och under de förhållanden som där anges.
14. Hinderbelysning ska regleras ner till den vid varje tidpunkt lägsta tillåtna intensitetsnivån och den lägsta frekvens som medges enligt Transportstyrelsens regelverk. Övriga detaljer kring hinderbelysningen såsom ljuskällans uppstart och nedsläckning vid blinkandet, synkronisering av blinkandet inom parken mm ska utformas i samråd med tillsynsmyndigheten. Frågan om behovsstyrd hinderbelysning delegeras till tillsynsmyndigheten, se särskild rubrik nedan.
15. Verksamheten ska begränsas så att den inte ger upphov till rörlig skugga överstigande 8 timmar förväntad tid per år vid bostäder.

Kemiska produkter och farligt avfall

16. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras och förvaras inlåst på tät yta utan avlopp, skyddat från nederbörd och i övrigt på sådant sätt att eventuellt spill och läckage kan samlas upp. Kärll med farligt avfall ska vara märkta med angivelse om innehåll.

Avveckling

17. Skriftlig anmälan, omfattande arbets- och tidplan för återställning av området, ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex veckor innan vindkraftverk (enstaka eller alla) permanent tas ur drift.

Kontroll/Undersökning

18. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram, som möjliggör en bedömning av om villkoren följs. Kontrollprogrammet ska även omfatta uppföljande kontroll av verksamhetens påverkan på fåglar och fladdermöss. Förekomst av, och verksamhetens påverkan på, storlom ska följas upp under minst tre säsonger efter att slutligt antal verk etablerats och innefatta sjöarna Kvarnsjön, Vrånge, Ljusingöl samt en referenssjö med storlomhäckning på minst 1,5 km avstånd från vindkraftverk. Förekomst av, och verksamhetens påverkan på, fladdermöss ska följas upp under minst tre säsonger. Resultatet i de delar som avser fladdermöss och storlom ska även redovisas till länsstyrelsen.

I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Förslag till kontrollprogram ska upprättas i samråd med

2014-02-13

tillsynsmyndigheten. Förslag i den del det avser anläggningsarbeten ska inges till tillsynsmyndigheten senast sex veckor innan arbetena påbörjas. I övriga delar ska förslag till kontrollprogram inges till tillsynsmyndigheten inom tre månader efter det att det första vindkraftverket tagits i drift.

Delegering till tillsynsmyndighet att fastställa villkor

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § 3 st miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor beträffande installation och drift av hinderbelysningsystem som endast aktiveras då detta är påkallat av säkerhetsskäl. Transportstyrelsens dispenskrav måste beaktas.

Ekonomisk säkerhet

Bolaget ska ställa säkerhet för efterbehandling och andra återställningsåtgärder. För det fall att tornen utgörs av metall ska beloppet uppgå till 350 000 kronor per uppfört vindkraftverk, för det fall att så kallade hybridtorn med betong används ska beloppet istället uppgå till 700 000 kr per uppfört vindkraftverk. En första avsättning om 50 000 kronor per vindkraftverk ska ske innan vindkraftverken tas i drift. Resterande belopp ska ställas med lika delar år 5, 10 och 15, där året för driftstart för vindkraftverket utgör startår, och uppräknas efter konsumentprisindex där året för driftstart utgör bas.

Tid för idriftsättning

Den med tillståndet avsedda vindkraftanläggningen ska ha driftsatts med slutligt antal verk inom fem (5) år räknat från det datum då tillståndet vunnit laga kraft, i annat fall förfaller tillståndet såvitt avser ej uppförda verk.

Tillståndshavaren ska skriftligen meddela tillstånds- och tillsynsmyndigheten när tillståndet för verksamheten tagits i anspråk.

2014-02-13

Särskilda upplysningar

Med tillsynsmyndighet avses i detta beslut för närvarande Bygg- och Miljönämnden i Västervik.

Miljöprövningsdelegationen erinrar om att meddelat tillstånd enligt miljöbalken inte befriar verksamhetsutövaren från skyldighet att rätta sig efter vad som föreskrivs i annan författning.

Redogörelse för ärendet

Prövningsgrund

Grunden för prövningsplikt finns i 1 kap 3 § och 21 kap 10 § miljöprövningsförordningen (2013:251), tillståndsplikt B och verksamhetskod 40.90, Gruppstation för vindkraft med mer än ett vindkraftverk med totalhöjd över 150 meter.

Samråd

Samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken har ägt rum i mars 2012 med närvaro av företrädare för Bolaget, Länsstyrelsen och kommunen. Samråd med enskilda som kan antas särskilt berörda har skett genom möte den 30 maj 2012. Till mötet inbjöds markägare inom 1,5 km från projektområdet med personligt brev. Övriga särskilt berörda och intresserade samt allmänhet inbjöds via annonser i ortstidningarna.

Ansökan gäller en nyetablering av en verksamhet som enligt 3 § 1 p. förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan. Detta innebar att ett samråd har hållits med en vidare krets i enlighet med 6 kap. 4 § miljöbalken. Samrådet har genomförts dels genom utskick till intresseföreningar och vissa nationella myndigheter men också genom det öppna möte som nämns ovan.

Ärendets handläggning

Ansökan om tillstånd inkom till Miljöprövningsdelegationen den 28 december 2012 och sändes efter komplettering på remiss till Västervik kommun samt dess Miljö- och byggnadsnämnd, försvarsmakten samt Länsstyrelsen i Kalmar (i enlighet med 25 § förordning (2011:1237) om miljöprövningsdelegationer). Ansökan har kungjorts i ortspresen den 19 oktober. Yttranden har inkommit från Miljö- och byggnadsnämnden

2014-02-13

den 15 november 2013 och från Kommunfullmäktige den 27 december 2013. Love Gillberg och Gunnel Gillberg har i separata skrivelser, Dag Gillberg, Ann Gillberg, Linn Gillberg och Tor Gillberg har i gemensam skrivelse framfört erinringar mot den ansökta verksamheten. Försvarsmakten har inkommit med yttrande den 29 januari 2014. Yttrande och erinringar har översänts till Bolaget som den 19 december 2013 samt den 15 januari 2014 inkom med synpunkter.

Bolagets yrkanden och förslag till villkor

Bolaget har i ansökan framfört följande yrkanden och förslag till villkor.

Lebo Vindkraft AB (Bolaget) ansöker om tillstånd enligt 9 kap miljöbalken att, inom de etableringsytor som framgår av bilaga 7 till MKB på fastigheterna Västervik Lebo 1:5, Västervik Lebo 1:11 och Västervik Stämshult 2:12 uppföra och driva en gruppstation för vindkraft om maximalt sju (7) vindkraftverk med en totalhöjd om högst 200 m samt uppföra och bibehålla därtill hörande anläggningar och kringutrustning samt kabelanslutning.

Bolaget har under handläggningen av ärendet återkallat ansökan såvitt avser verk nr 2.

Slutligen yrkar Bolaget att:

- igångsättningstiden bestäms till sju år från lagakraftvunnet tillstånd,
- att det blivande tillståndet får tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft, s.k. verkställighetsförordnande,
- att villkor föreskrivs i enlighet med sökandens förslag, vilka redovisas i avsnitt 15 nedan, samt att
- den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) godkänns.

Bolaget föreslår att följande villkor ska gälla för verksamheten.

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska ansökta arbeten utföras i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden redovisat i ansökan, underlagsmaterial samt i övrigt åtagit sig i ärendet.

2014-02-13

2. Vindkraftverken ska placeras inom tillståndsgivna etableringsytor, den slutliga lägesbestämningen ska göras i samråd med tillsynsmyndigheten och därefter meddelas länsstyrelsen (justerat förslag).
3. Sökanden ska till tillsynsmyndigheten, senast en månad innan byggnads- och anläggningsarbetena påbörjas, lämna in en skriftlig arbets- och tidsplan. Av planen ska de olika byggnads- och anläggningsmomenten framgå.
4. Sökanden ska i god tid och senast en månad innan anläggningsarbetena påbörjas informera Försvarsmakten, Transportstyrelsen, Luftfartsverket och Post- och telestyrelsen om varje vindkraftverks koordinatposition och totalhöjd i meter över havet.
5. Vindkraftverkens totalhöjd ska vara högst 200 m.
6. Samtliga vindkraftverk ska ges en enhetlig utformning och diskret färgsättning.
7. Buller från vindkraftverken ska begränsas så att detta inte överstiger en ekvivalent ljudnivå om 40 dB(A) utomhus vid bostäder.

Inom två år från den tidpunkt gruppstationen tagits i drift ska sökanden genomföra ljudmätning i enlighet med vedertagen internationell standard avseende ett vindkraftverk, vilket väljs i samråd med tillsynsmyndigheten. Övrig kontroll avseende efterlevnad av ljudvillkoret ska hanteras inom ramen för verksamhetens kontrollprogram.

8. Befintliga uteplatser eller om sådana saknas ett område om 5x5 m intill befintliga bostadshus, får inte utsättas med en faktisk skuggbildning överstigande 8 timmar per kalenderår eller 30 minuter per dag.

Sökanden ska kontrollera att data som används i beräkningen av den teoretiska skuggtiden överensstämmer med den slutliga utformningen av vindkraftsanläggningen.

9. Sökanden ska tillse att skyltar sätts upp med varningstext avseende nedfallande is. Utformning och placering av skyltar ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.
10. Vindkraftverken ska förses med hinderbelysning enligt Transportstyrelsens föreskrifter.
11. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras på invallad tät yta, under tak och i övrigt hanteras på ett sådant sätt att eventuellt läckage inte kan förorena mark, yt- eller grundvatten.

2014-02-13

12. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram som möjliggör bedömningen av om villkoren följs.

13. Skriftlig anmälan omfattande en arbets- och tidplan för återställning av området, ska göras till tillsynsmyndigheten senast en månad innan vindkraftverk (enstaka eller alla) permanent tas ur drift. Av anmälan ska framgå vilka åtgärder som kommer att vidtas för att återställa området. Återställningsåtgärder ska genomföras i samråd med markägare och tillsynsmyndigheten. Återställningen ska vara utförd senast 24 månader efter att respektive vindkraftverk monterats ned.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Etableringen omfattar upp till 7 vindkraftverk med en maximal totalhöjd om 200 meter och en effekt om 2-4 MW. En vindpark av planerad storlek bedöms ge en årlig elproduktion om ca 40 GWh.

Områdets infrastrukturella förutsättningar är goda. Det finns vägar med god standard i direkt anslutning till utredningsområdet. Transporter av delar till vindkraftverk har tidigare skett från hamnen i Oskarshamn.

Det finns också goda förutsättningar att åstadkomma en bra anslutning till elnätet. Planen är att ansluta vindkraftanläggningen till elnätet vars ledning går strax öster om projektet, i närheten av Herrefällan.

Vindkraftsanläggningen kommer att hindermarkeras i enlighet med gällande föreskrifter.

Vindkraftverk förankras i marken på olika sätt beroende på hur förutsättningarna ser ut på den aktuella platsen. De två vanligaste typerna av fundament för vindkraftverk är bergankrade fundament respektive gravitationsfundament.

När fundament och elanslutningar är färdigställda reses vindkraftverken. Detta sker med hjälp av en större mobilkran och en mindre hjälpkran. Tornen lyfts på plats i sektioner och bultas ihop med fundamentet. Därefter monteras maskinhus och rotorblad. Efter genomförd slutbesiktning kan vindkraftverket kopplas till elnätet och tas i drift.

Vindkraftanläggningen kommer även att innefatta service- och driftbyggnader liksom ytor för transformator och uppställning av fordon:

Dessa byggnader och ytor planeras i anslutning till varandra. Maximal storlek för de två byggnader tillsammans beräknas 500 m².

2014-02-13

Preliminärt beräknas ca 2,3 km av befintliga vägar att behöva uppgraderas. De befintliga vägarna är i relativt gott skick men vissa åtgärder kommer att krävas för att uppfylla de geometriska krav som ställs på vägnätet i byggnadsfasen. Bland annat är vägarna i dagsläget i många fall nedsjunkna i väglinjen så att vatten stannar kvar på vägen och bildar håligheter, speciellt vid nederbörd och vattenursköljning. Detta kan åtgärdas genom dikesrensning, fyllnad av bärlager och slitlager så att avvattning sker. Åtgärderna kan även innebära förändringar av tvära kurvradier, lutningar och vägbredd. Minsta möjliga röjning av skog kommer att göras på befintlig väg. Främst handlar det om röjning i samband med kurvor och då bedöms maximalt tio meter vara tillräckligt.

Förutom de befintliga vägarna kommer nya vägstråk, med tillfartsvägar fram till vart och ett av vindkraftverken, att behöva anläggas inom utredningsområdet. Totalt handlar det om anläggande av drygt 5 km (exempel vägdragning) ny väg men denna siffra kan komma att revideras utifrån de exakta förutsättningarna. Bredden på vägbanan kommer att vara max 7 meter. Vid smalare vägbredd kan det vara aktuellt med mötesplatser med i snitt 350 meters mellanrum. Dessa är då 30 meter långa och fyra meter breda. Själva vägbanan kommer förläggas i en avverkad korridor på maximalt 25 meter. I ytterkurvor behövs det 8 meter fritt från träd mätt från vägkanten.

Kabelnätet inom utredningsområdet är planerad att ägas av vindkraftbolaget. Detaljutformningen av det interna elnätet är ännu inte klar. Mellan vindkraftverken kommer det att läggas markförlagd elkabel. Det interna elnätet inom vindkraftparken kommer att i största möjliga mån samförläggas med det interna vägnätet.

Vid en framtida avveckling av vindkraftanläggningen kommer allt material, inom ekonomiskt försvarbara gränser, att återvinnas eller återanvändas. Vindkraftverken kommer att nedmonteras och bortforslas. Som exempel kan fundamenten tas bort till 30 cm djup och täckas med ett jordlager. Elkablar som framledes inte kommer att brukas eller nyttjas kan klippas av på ca 30 cm djup och lämnas kvar. Det är avtalat med fastighetsägarna att vägarna ska lämnas kvar i befintligt skick vid avvecklingen. Anläggningsytorna kommer att anpassas till omgivande miljö.

Miljökonsekvensbeskrivning (sammanfattning)

Lebo Vindkraft AB ansöker om tillstånd enligt 9 kap. Miljöbalken för uppförande och drift av en vindkraftpark vid Lebo i Västerviks kommun, Kalmar län. Det aktuella projektområdet utgörs till största delen av produktionsskog med småkuperad terräng. I området finns inslag av våtmarker, sjöar och vattendrag. Projektområdet avgränsas i väst

2014-02-13

av sjön Kvarnsjön, i öst av väg E22, i norr av byn Bofall och i söder av byn Stämshult. Närmaste bebyggelse är belägen ca 700 m från närmaste planerade vindkraftverk.

MKB:n utgår från en exemplifierad parklayout som utarbetats för att kunna nyttja projektområdets areal med hänsyn till de förutsättningar som ges idag. Med hänsyn till den snabba teknikutvecklingen som sker inom vindkraftbranschen är det dock viktigt att i ansökan inte låsa verksamheten till en specifik typ av verk. Istället är det önskvärt att hålla möjligheten öppen att välja bästa möjliga teknik vid tidpunkt för upphandling av verken. Av samma anledning kan inte vindkraftverkens slutliga placering specificeras i dagsläget, utan ansökan utgår från ytor där en etablering är möjlig, s.k. *etableringsytor*. En etablering undantas därmed från t.ex. definierade natur- och kulturvärden. Vidare förbinder sig Lebo Vindkraft AB att innehålla gällande praxis avseende ljud- och skuggspridning.

Gällande landskapsbilden är en påverkan generellt svår att undvika vid en etablering av vindkraft. Avseende aktuellt projektområde är det huvudsakligen vid öppnare områden som jordbruksmarker, ängs- och hagmarker samt vid öppet vatten som vindkraftverken syns väl.

Gällande riktlinjer för ljud- och skuggor kommer att innehållas. Under byggnations- och avvecklingsskede bedöms konsekvenser uppkomma huvudsakligen i samband med de transporter som krävs. Det kan inte uteslutas att transportarbete kommer att upplevas som störande för de fåtal boende längs de tillfartsvägar som används. Vidare kan ljud- och vibrationseffekter inte uteslutas från själva anläggningsarbetet.

Projektets negativa miljökonsekvenser skall vägas mot dess positiva. Planerad anläggning om sju verk förväntas producera ca 40 GWh förnybar el per år. Elproduktion med vindkraft medför minskade utsläpp av koldioxid, svaveldioxid och kväveoxider förutsatt att denna el ersätter importerad el framställd genom kolkondens.

Området är inte utpekad som ett olämpligt område för vindkraft i den kommunala översiktsplaneringen.

Under ca 8 driftmånader producerar ett vindkraftverk den energi som krävs för verkets tillverkning. Om man summerar den energi som krävs för tillverkning, byggnation, drift och nedmontering motsvarar detta ca 3 % av den totala energi som verket producerar under sin livslängd. Ett modernt vindkraftverk har en livslängd på 20-25 år och kan därefter avvecklas och monteras ned utan att lämna några större spår efter sig.

2014-02-13

Inom projektområdet är inte några naturreservat belägna. Ett naturreservat, benämnt Blankaviken, är beläget i projektområdets närhet. Ytterligare ett naturreservat i projektområdets närhet, benämnt Maren, är under bildande.

Inom projektområdet finns inte några Natura 2000-områden, riksintressen för naturvård friluftsliv eller kulturmiljö.

Av genomförd inventering framgår att aktuellt projektområde består dels av produktionsskog och dels av öppen odlingsmark. I stor utsträckning är skogen i området påverkad av modernt skogsbruk och skogsbestånden innehåller generellt sett låga naturvärden. Då det finns gott om vägar är området relativt lättillgängligt.

De höga naturvärden som påträffats finns främst inom de sedan tidigare utpekade värdefulla områden så som nyckelbiotoper samt ängs- och betesobjekt.

Samtliga gölar inom området har en störningskänslig hydrologi. Även bäckar och våtmarker hyser höga naturvärden.

Skyddsåtgärder föreslås för utpekade områden med höga naturvärden genom att exploatering i dessa områden i första hand undviks.

Utifrån genomförd fladdermusinventering konstaterar Graptolit & Eidolon Ekologi att det inte föreligger hinder för vindkraftsetablering i området med avseende på fladdermusvärden.

Landskapsbildsanalysen anger att landskapet bedöms ha en viss känslighet för vindkraftetablering, främst i områden som upplevs som ålderdomlig jordbruksbygd. Där bedöms kontrasten bli stor, i synnerhet när verken också upplevs på nära håll. Vindparkens påverkan inom området är dock i stort begränsad då största delen av området består av skogsklädda ytor. Detta innebär att landskapet främst påverkas på nära håll.

Av den fågelinventering som genomförts inom området framgår att inga särskilda skyddsåtgärder bedöms krävas med anledning av de rovfågelobservationer som gjorts inom, eller i närheten av, det aktuella projektområdet. Under inventeringarna påträffades storlom, på ett sådant sätt att häckning kan misstänkas i området. Sammanfattningsvis bedöms konsekvensen för fåglar i området som *liten* till följd av att större spelplatser för hönsfåglar saknas, boplatser för rovfåglar har inte påträffats under genomförd fågelinventering samt storlom är en relativt vanlig förekommande fågel vars population ökat under det senaste decenniet.

2014-02-13

Tillstyrkan från kommunen

Västerviks kommun har i fullmäktige den 16 december 2013 tillstyrkt verksamhet med verk 1, 3, 4, 5, 6 och 7 i enlighet med 16 kap. 4 § miljöbalken under förutsättning att

- exploatören tydligt kan påvisa att det inte finns någon risk för att allmän väg kommer inom farozonen för iskast vid den slutgiltiga lägesbestämningen.
- vindkraftverken ska placeras inom tillståndsgivna etableringsytor, att den slutliga lägesbestämningen ska göras i samråd med tillsynsmyndigheten och därefter meddelas länsstyrelsen

Inkomna yttranden

Miljö- och byggnadsnämnden i Västerviks kommun har i yttrande anfört bl. a. följande:

Verksamheten tillstyrks med undantag för verk nr 2 som bedöms olämpligt dels pga risker gentemot storlom och dels dess hämmande effekt på kalkningsverksamheten som sker med flygfarkost. Nämnden vill vidare att beslut om tillstånd ska förenas med villkor om att

- förekomst av storlom ska följas upp vid två tillfällen,
- Bolaget ska stoppa vindkraftverk då det behövs för naturvårdskalkning i området,
- förekomst av trollfladdermus ska följas upp under minst tre säsonger efter drifttagandet av verk 6 och 7.
- Återställande av tillfälliga ytor som behövs vid byggskedet ska återställas i samråd med tillsynsmyndigheten.

Nämnden vill även ha ett tillägg i Bolagets föreslagna villkor 2 placering ska inkludera en samrådsskyldighet med nämnden.

Dag, Ann, Linn och Tor Gillberg med uppgiven fastighet Lebo 1:23 har i yttrande anfört bl. a. följande: De är oroliga över de förändringar som en vindpark kan innebära för boendet i fastigheten. Bekymret gäller framförallt de ljudstörningar som kan uppstå från vindkraftverk 4, 5, 6 och 7, som ligger väst och sydväst om stugan, varifrån det oftast blåser. Med vindkraftverken placerade enligt de nuvarande ritningarna är ljudet vid fastigheten beräknat till 37 dB vid en vindstyrka på endast 8 m/s. Då vattenytan från sjön reflekterar ljudvågor finns farhågor om att ljudnivåerna från vindkraftverken kan komma att överstiga gränsvärdet på 40dB, vilket inte kan accepteras.

Gillberg är också bekymrade över förändringen i landskapsbild. Speciellt kritiska är de till placeringen av vindkraftverk 5, som ser ut att hamna mitt i blickfånget över sjön från

2014-02-13

bostaden sett. Detta verk kan drastiskt påverka såväl utsikten som ljudnivån vid fastigheten.

Love Gillberg, uppgiven som delägare till Lebo 1:23 har i yttrande anfört bl. a. följande: Den största kritiken gäller ljudet. Ljudberäkningarna på 37 dB ligger nära gränsvärdet på 40 dB. Verken syns väldigt mycket och de har inte fått fotomontage från aktuellt hus, fotomontaget från Ljusgöl är taget flera meter längre ner än där de vistas.

Avståndet till verken är för kort, endast 950 m. Inga vindkraftverk bör byggas inom 2 km avstånd. Det finns också oro för minskat värde på fastigheten.

Länsstyrelsen ska bevaka, rättsäkerheten i Sverige, att inte till exempel företag kommer och försämrar andras boende, andras liv.

Gunnel Gillberg med uppgiven fastighet Lebo 1:23 har i yttrande anfört bl. a. följande: Projektet Vindkraft Lebo ifrågasätts starkt. Vindkraftverken som planeras här är starkt överdimensionerade för det öppna och sjörika landskap som föreligger. Fastigheten kommer att behäftas av allehanda störningar. Redan 2012 påtalades att ett verk mitt över sjön från balkongen sett kan omöjligt accepteras.

Den nu valda fotopunkten långt nere vid sjökanten vid en vik är inte alls synlig från huset.

Bolaget undviker att svara på varför den fotopunkten valts. Ett verk i synfältet mitt över sjön från mitt hus är ej acceptabelt. I ansökan sätter man verkens höjd till maximalt 200 m. I Blekhem där kraftverken har betydligt lägre höjd uppfattas de ändå som oerhört skrymmande.

Försvarsmakten har meddelat att ingen erinran finns mot de föreslagna verken på de föreslagna placeringarna. Om flytt sker med mer än 30 meter jämfört med angivna placeringar krävs dock nytt samråd med försvarsmakten.

Bolagets synpunkter

Bolaget har lämnat följande synpunkter över inkomna yttranden i ärendet.

Närboendes synpunkter

Fastighetsägarna framför oro för höga ljudnivåer från de planerade verken. I bilaga till ansökan redogörs för de beräkningar som genomförts, med en karta över ljudpåverkan i området. Beräkningarna är gjorda utifrån ett ”värsta fall” då vindkraftverken hörs som

2014-02-13

mest, vilket är vid en vindhastighet av 8 m/s vid höjden 10 m. I normalfallet är således ljudnivåerna lägre. Den framräknade ljudnivån vid huset på fastigheten Västervik Lebo 1:23 är 37 dB, vilket är ett utomhusvärde vid ogynnsamma förhållanden. Här kan konstateras att detta understiger Naturvårdsverkets riktlinjer med god marginal. Sammantaget är sökandens uppfattning att den planerade verksamheten inte kommer att medföra olägenheter för fastigheten såvitt avser buller.

Skuggberäkningar har skett och finns som bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen. Där kan man utläsa att det sannolika antalet skuggtimmar på ett år vid huset på fastigheten Västervik Lebo 1:23 uppgår till 5,5 timmar och att skuggorna teoretiskt infaller under månaderna februari, april, augusti/september och oktober/november. Enligt Boverkets riktlinjer bör faktisk skuggtid uppgå till högst 8 timmar årligen. Bolaget anser därmed att det inte föreligger orimliga störningar för fastigheten med anledning av skuggning från de planerade vindkraftverken.

Efter att samråd med allmänheten hållits, inkom önskemål om ett fotomontage vid östra kanten av sjön Ljugöl. Bolaget valde då att ta ett foto från en plats i närheten av huset på fastigheten Västervik Lebo 1:23. Detta för att om möjligt åskådliggöra även för andra i närområdet som kan komma att vistas vid sjöns strand. Från en högre punkt, exempelvis en balkong, syns vindkraftverken naturligtvis mer, men med hänsyn till det betydande avståndet, om knappt en kilometer, torde den visuella störningen trots allt vara begränsad.

Det kan inte dras någon slutsats rörande påverkan på fastigheters marknadsvärde med anledning av etablering av vindkraftverk på det relativt stora avstånd som det trots allt är fråga om i detta fall och då gällande riktlinjer avseende skyddsavstånd mm. iakttas. Skulle sådan det finnas anledning att befara sådan påverkan är detta en fråga som prövas i annan ordning.

Kommunens synpunkter (miljö- och byggnadsnämnden)

Nämnden anser att verk 2 är olämpligt med hänsyn till risken för påverkan på storlommens häckning samt för att skapa en korridor för kalkning av de tre sjöarna Kvarnsjön, Matkrabban och Äktegöl. Bolaget godtar Miljö- och byggnadsnämndens förslag.

Nämnden föreslår att förekomsten av storlom ska följas upp vid häckningsperioden närmast efter byggnation, samt 5 år efter drifttagandet av parken. Bolaget godtar nämndens förslag och åtar sig att följa upp storlommen vid två tillfällen. Lämpligtvis sker detta inom ramen för det kontrollprogram som Bolaget föreslagit i ansökan.

2014-02-13

Bolaget har tidigare godtagit att stoppa berörda vindkraftverk vid kalkning och godtar således nämndens förslag.

Bolaget godtar vidare att följa upp trollfladdermusen under minst tre säsonger efter drifttagandet av parken. Även detta föreslår Bolaget kan regleras genom ovan nämnda kontrollprogram.

Bolaget har inget att erinra mot att samråda med tillsynsmyndigheten inför återställande av tillfälliga ytor och anser att frågor om hur detta ska ske inte är lämpliga att reglera redan i ett tillståndsbeslut.

Nämnden föreslår att placeringen av verken ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten, vilket Bolaget inte har något att erinra mot. Det omformulerade villkoret godtas således.

Kommunens synpunkter (kommunfullmäktige)

Kommunen har beslutat att tillstyrka verk 1, 3, 4, 5, 6 och 7 enligt numrering i exempellayouten i ansökan. Bolaget har i tidigare bemötande till Miljö- och byggnadsnämndens yttrande angående antalet verk, godtagit att verk 2 tas bort, vilket är i linje med kommunens tillstyrkande.

Kommunen har i sitt beslut om tillstyrkande krävt att bolaget påvisar att det inte finns någon risk för att allmän väg kommer inom farozonen för iskast. Vid den slutliga lägesbestämningen, som ska göras i samråd med tillsynsmyndigheten, kommer avstånd till allmänna vägar med avseende på risker för iskast att beaktas.

Kommunen har som tillägg till sitt beslut om tillstyrkande även skrivit att vindkraftverken ska placeras inom tillståndsgivna etableringsytor och att den slutgiltiga lägesbestämningen ska göras i samråd med tillsynsmyndigheten. Bolaget har i tidigare bemötande till Miljö- och byggnadsnämndens förslag till omformulering av villkor godtagit detta, vilket är i linje med kommunens tillstyrkande.

Bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen anser att miljökonsekvensbeskrivningen, som bifogats ansökan, i allt väsentligt uppfyller kraven enligt 6 kap. miljöbalken med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

2014-02-13

Tillåtlighet

Prövningens omfattning

Bolaget har meddelat att ansökan återkallas såvitt avser verk nr 2. Miljöprövningsdelegationen avskriver ärendet i den delen.

Miljöbalkens mål

Av 1 kap 1 § i miljöbalken framgår att bestämmelserna syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl.

Val av plats och planförhållanden

För en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det enligt 2 kap. 6 § miljöbalken väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljö. Vidare framgår att tillstånd inte får ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser.

Översiktsplan 2025 antogs i kommunfullmäktige den 28 januari 2013 och innehåller tematiskt tillägg om vindkraft i Västervik kommun. I bilaga till tillägget om vindkraft finns en s.k. lämplighetskarta där kommunens yta delas in i antingen områden vilket anses olämpliga eller övriga områden där vindkraft som utgångspunkt bör vara möjlig men kräver särskilda bedömningar i det enskilda fallet. Projektområdet ligger inom ett område där vindkraft som utgångspunkt bör vara möjlig. Varken detaljplan eller områdesbestämmelser berör projektområdet.

Närmaste bebyggelse är belägen ca 700 m från närmaste planerade vindkraftverk i exempellayouten men kan bli kortare beroende på hur flyttmån inom etableringsytorna nyttjas. Avståndet begränsas framförallt genom föreskrivna villkor om buller. Ytterligare villkor om avstånd till bostäder bedöms inte nödvändiga.

Hushållningsbestämmelser (riksintressen)

Vindkraft kan bidra till miljöbalkens mål om hållbar utveckling (1 kap 1 § miljöbalken). Främjandet av förnyelsebara energikällor är vidare viktigt för att uppfylla de krav som ställs på Sverige med anledning av EU:s klimatåtagande och de nationella planeringsmålen för vindkraft som antagits av Sveriges riksdag (se bl.a. Prop. 2001/02:143, 2005/06:143 och 2008/09:163). Med stöd av ovanstående samt att området

2014-02-13

saknar formella motstående intressen i form av konkurrerande riksintressen och dylikt och inte heller står i strid med kommunala planer görs bedömningen att verksamheten ur ett strikt hushållningsperspektiv innebär en från allmän synpunkt lämplig användning av markresurserna.

Miljökvalitetsnormer

Enligt 5 kap. 3 § miljöbalken ska myndigheter och kommuner ansvara för att miljökvalitetsnormer följs.

Inga nuvarande miljökvalitetsnormer berörs av verksamheten i någon nämnvärd omfattning.

Natur

Utifrån Skogsstyrelsens klassificeringar finns en handfull nyckelbiotoper inom eller i direkt anslutning till området. Sumpskog förekommer i två delområden inom projektområdet. Några s.k. Ängs- och betesmarkobjekt återfinns också i området som dock domineras av traditionellt skogsbruk. Formellt skyddade områden med biotopskydd, naturvårdsavtal, naturvärdesobjekt, Natura 2000, naturreservat eller riksintresse för naturvård saknas. Den presenterade exempellayouten tar hänsyn till identifierade markbundna naturvärdena på ett godtagbart sätt.

Skyddsavstånd till storlom, särskilt rörande verk 3

Det finns en bekräftad förekomst av fågelarten storlom i trakten och enligt Bolagets kompletterande inventeringsinsatser förekommer sannolikt häckning i södra delarna av Kvarnsjön, en sjö som delvis ingår i projektområdet. Även i sjöarna Vrängen och Ljugöl öster om E22 fanns indikationer på häckning. Inventering av fåglar har i Bolagets regi utförts 2012 och 2013 men inte vid något tillfälle har flygrörelser av storlom noterats. Storlom är upptagen i fågeldirektivets bilaga 1 och upptagen på den svenska rödlistan (kategori NT, Nära hotad).

Storlom är känslig för mänsklig störning i samband med häckning och kollisioner med vindkraftverk kan förekomma även om det är tämligen ovanligt för storlom med dess arts specifika flygbeteende. Storlommen nämns inte i Naturvårdsverkets rapport 6467 (2011). I komplettering inlämnad av Bolaget har 1 000 meters skyddsavstånd ansetts lämpligt. Även Sveriges Ornitologiska Förening (SOF) föreslår skyddszoner om 1 000 meter runt häcksjöar för storlom. Miljöprövningsdelegationen bedömer mot den bakgrunden att 1 000 meters skyddsavstånd till de sjöar där storlom häckar bör innehållas med den lättnaden att norra delen av Kvarnsjön inte bedöms utgöra häckningsplats samt att E22 kan betraktas som en sorts barriär mot sjön Vrängen. Ställningstagandet innebär dock att etableringsytan runt verk 3 i sin helhet blir belägen inom skyddsavståndet räknat

2014-02-13

från Kvarnsjöns södra delar. Bolagets ansökan bör följaktligen avslås beträffande det verket.

Med hänsyn till skyddsavståndet för storlom bör det vidare villkoras att verk 1 inte flyttas i någon större utsträckning i riktning mot Kvarnsjön eller föreslagen placering för verk 2. När det gäller anläggningsarbeten görs bedömningen att verk 1 ligger så nära häcksjöar att denna omfattande men tillfälliga störning inte ska tillåtas under häckningsperiod. Det bör även krävas av Bolaget att ett kontrollprogram upprättas som omfattar sjöarna Kvarnsjön, Vrången, Ljulgöl samt en referenssjö.

Miljöprövningsdelegationen bedömer sammanfattningsvis, att övriga naturvärden inte påverkas på ett oacceptabelt sätt.

Kultur

Bolaget har låtit genomföra en arkologisk utredning vilken resulterat i rekommendationer kring skydd för i området förekommande fornlämningar. Det bedöms möjligt att utföra ansökt verksamhet utan orimliga skador på nu kända fornlämningar. Närmsta riksintresseområden för kulturmiljövård återfinns som närmast ca 1,9 km från planerad verksamhet. Upplevelsevärde från riksintressets värdekärnor bedöms inte komma att påverkas i en sådan omfattning att det hindrar den ansökta verksamheten.

Miljöprövningsdelegationen erinrar om bestämmelserna i 2 kap. 10 § kulturminneslagen (KML). Om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet avbrytas. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla till Länsstyrelsen att en fornlämning påträffats.

Miljö kvalitetsmål

Enligt det regionala och nationella miljö kvalitetsmålet *Begränsad Klimatpåverkan* ska utsläpp av växthusgaser minska. Det regionala målet säger att år 2030 ska inget utsläpp av fossil koldioxid ske inom Kalmar län. Vid normal drift är vindkraften helt utsläppsfri och vid anslutning till elnätet kan fossilbränslebaserad elproduktion trängas bort. Det här kompenserar väl de utsläpp av fossil koldioxid som sker i samband med tillverkning, etablering och återställning av vindkraftsanläggningen.

Verksamheten påverkar också miljö kvalitetsmålet *Frisk Luft, Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker, Bara naturlig försurning* m.fl. i positiv riktning om den tränger undan fossilbränslebaserad elproduktion.

2014-02-13

Miljökvalitetsmålet *God bebyggd miljö* berörs naturligtvis då anläggningen kommer att påverka landskapsbilden. Miljöprövningsdelegationen bedömer dock att påverkan på landskapsbilden blir acceptabel.

Miljökvalitetsmålet *Grundvatten av god kvalitet* berörs i olika grad beroende på vilken sorts ballastmaterial som används i betongkonstruktionerna samt hur stora dessa konstruktioner görs.

Sammantaget bedömer miljöprövningsdelegationen att verksamheten huvudsakligen gynnar en utveckling i enlighet med miljökvalitetsmålen.

Tidsbegränsat tillstånd

Miljöprövningsdelegationen väljer att tidsbegränsa tillståndet (16 kap. 2 § miljöbalken). Skälet till detta är bland annat att det efter den tillståndsgivna tiden är lämpligt att göra en ny bedömning av platsens lämplighet, verksamhetens påverkan på omgivningen samt att man vid prövning kan beakta den teknikutveckling som kan förväntas ske inom området vindkraft. Tidsrymden är tänkt att medge både etableringsfas, driftsfas samt avvecklingsfas.

Motivering av villkor

Vid tillståndsprövning ska de förpliktelser som följer av miljöbalkens allmänna hänsynsregler i 2 kap. följas och utifrån dessa regler kan tillståndsmyndigheten fastställa villkor för verksamheten vid prövning.

Allmänna villkoret

1. Allmänna villkoret innebär att bolaget är skyldigt att följa vad som uppgivits i ansökan och vad man i övrigt åtagit sig i ärendet om inget annat sägs i detta beslut. Formuleringen är i enlighet med nuvarande praxis och innebär att ansökans innehåll och övriga åtaganden från bolagets sida får samma juridiska status som övriga villkor i detta beslut.

Lokalisering och utformning

2. Tillståndsgivna verk 4, 5, 6 och 7 får uppföras inom de zoner för respektive verk som Bolaget angett i exempellayouten, dock har försvarsmakten meddelat att en större flytt än 30 meter i någon riktning ska föregås av ny kontakt. Verk 1 får inte flyttas mer än

2014-02-13

marginellt med motiveringen att verket är placerat nära sjö med högst sannolikt häckande storlom och denna fågelart bedöms störningskänslig. Bolagets exempellayout med etableringsytor medger en tämligen stor flyttmarginal av verk 1 mot aktuell sjö vilket alltså inte accepteras. Verk 2 har utgått ur ansökan i enlighet med vad bolaget angett i bemötandet av miljö- och byggnadsnämndens yttrande och den etableringsytan ska således inte tas i anspråk för något vindkraftverk. Villkor 2 c är en överenskommen villkorslydelse mellan Bolaget och kommunen som miljöprövningsdelegationen väljer att fastställa som ett villkor.

3. Färgsättningen av verk regleras till viss del i föreskrift från transportstyrelsen. Övrig färgsättning och text bör utformas så att verken inte uppfattas mer störande än nödvändigt. Då det inte föreligger krav på bygglov för verksamheten finns anledning att reglera frågan i meddelat villkor.

Anläggande

4. Anläggningsarbeten är typiskt sett särskilt störande och avvikande från det normala i en skogsmiljö. Storlommen är känslig för störning, främst under häckningsperioden, och verk 1 är planerat i närhet av sjö där tydliga indikationer på storlomhäckning finns. Det bedöms rimligt att vissa mindre störande detaljer ändå kan medges efter avstämning med tillsynsmyndigheten. I samrådet med tillsynsmyndigheten bör lämpligen ornitologisk kompetens involveras.

5. Då etableringsytorna erbjuder en inte obetydlig flyttmån av verken, vilket i sin tur även påverkar vägdragningen, innebär det att tillsynsmyndigheten bör ges möjlighet att föra fram synpunkter om de slutliga placeringarna. Då det finns biotopskyddade objekt/nyckelbiotoper och vattendrag i etableringsytornas absoluta närhet bör denna fråga särskilt uppmärksammas.

6. Bolaget har i komplettering av ansökan framfört att det är omöjligt att förutse exakt vilken betong, och därmed ballast, som måste användas då detta styrs av den aktuella vindkrafttillverkaren. Det framförs även att avstånden till täkter med de olika materialslagen kan påverka den totala miljöbelastningen. Detta torde dock sammantaget vara en liten faktor jämfört med användandet av den ändliga resursen naturgrus. Antalet täkter med bergkross är i södra Sverige betydligt fler än de som levererar naturgrus. Miljöprövningsdelegationen har även noterat att Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) i yttranden i andra vindkraftsärenden nyligen uttala att det "inte är acceptabelt att använda naturgrus för produktion av betong och vägmateriäl" vilket är en tydlig indikation på att dessa användningsändamål inte längre anses kvalificerade för

2014-02-13

användning av natur-grus och -sand. Till kabelgravar används numera ofta stennjöl från krossberg och/eller aska som skyddande material. Bolaget bör visa tillsynsmyndigheten vilka avvägningar som gjorts inför ett ev. val av naturgrus som ballastmaterial.

7-8. Villkoren är av standardkaraktär.

Driftbegränsning

9. I kommunens regi bedrivs naturvårdskalkning med flygfarkost i området. Under ärendets handläggning har kommunen och bolaget kommit överens om att under förutsättning att viss driftinskränkning accepteras kan projektet realiseras utan oacceptabel skada på kalkningsverksamheten. Villkoret är i linje med vad Bolaget och kommunen framfört men med en formulering som syftar till att klarlägga rättigheter respektive skyldigheter.

Buller, ljus och skuggning

10. Vid beslutstillfället föreligger det fortfarande oklarhet om exakt vilka verk (turbinfabrikat/modell, effekt, rotor/tornstorlek etc.) som kommer att bli aktuella om tillståndet tas i anspråk. Det är rimligt att Bolaget utför en beräkning med de data som slutligen gäller och kan på så sätt visa för tillsynsmyndigheten att villkor om buller och skuggning kan efterlevas med stor sannolikhet. Om något verk är nedställt i effekt bör detta framgå av beräkningen.

11. Villkoret är av standardkaraktär och nivån är i enlighet med praxis på området.

12-13. Villkoren reglerar vilka förutsättningar som ska gälla för ljudnivåkontroll och är av standardkaraktär. Det är ofta svårt att i praktiken utföra en immissionsmätning p.g.a. störande bakgrundsljud, därför är ofta en närfältsmätning i kombination med beräkning ett bättre alternativ, vilket även är vedertaget. Tidsrymden 12 månader innan kontrollmätning bedöms rimlig dels för att medge en inkörningsperiod och dels för att ge förutsättningar för korrekta yttre mätförutsättningar. I första hand bör metodik enligt gällande rekommendation från Naturvårdsverket användas.

Lågfrekvent buller är en fråga som ofta skapar oro bland närboende men hittills utförda studier visar inte på någon märkbar effekt. Större verk kan dock ha större andel lågfrekvent buller varför viss uppmärksamhet bör råda. En bullerkontroll enligt villkoren kommer att ge en tydlig indikation på om lågfrekvent buller är ett reellt problem i detta projekt.

2014-02-13

14-15. Oavsett vilken belysningsteknik som nyttjas bör utrymmet i Transportstyrelsens bestämmelser om att minska styrkan på ljuset under bland annat natten då synbarheten är större än på dagen användas för att mildra påverkan på landskapsbilden i möjligaste mån. Även andra detaljer såsom t.ex. frekvens på blinkningarna och hur mjukt ljuset tänds upp respektive släcks ned vid varje blinkningscykel kan påverka hur hinderbelysningen uppfattas av en betraktare.

Eftersom den exakta utformningen och placeringen av verken inte är klarlagd i detta läge är det nödvändigt att en förnyad beräkning av skuggningspåverkan utförs då detta är fastställt. Skuggberäkning bör utföras enligt Boverkets handbok "Planering och prövning av vindkraftsanläggningar", eller annan likvärdig beräkningsgrund. Då verkens maximala totalhöjd fastställts i de inledande punkterna, samt att placeringen regleras inom vissa zoner, bedöms skuggpåverkan, jämfört med den som redovisas i ansökan, inte kunna bli nämnvärt förhöjd vid förändringar av layouten.

Kemiska produkter och farligt avfall

16. Villkoret är av standardkaraktär. Enligt 2 kap. 4 § miljöbalken gäller skyldighet att undvika att använda sådana kemiska produkter som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön om de kan ersättas med sådana produkter som kan antas vara mindre farliga

Avveckling

17. Det är lämpligt att överlåta detaljerna kring avvecklingen till tillsynsmyndigheten, bland annat då kunskapsläget vid tidpunkten kan påvisa att andra prioriteringar och avvägningar än i dagsläget bör göras. Av anmälan till tillsynsmyndigheten bör framgå hur verken, transformatorbyggnader, fundament, kablage osv ska hanteras samt hur området i övrigt ska återställas. Avvecklingen bör vara avslutad då tillståndstiden löper ut, annars faller kvarvarande frågor på tillsynsmyndigheten i form av löpande egeninitierad miljöbalkstillsyn.

Kontroll/Undersökning

18. Enligt 26 kap. 19 § miljöbalken ska den som bedriver miljöfarlig verksamhet fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att förebygga miljöpåverkan. Utövare med verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig ska följa bestämmelserna i förordning (1998:901) om verksamhetsutövers egenkontroll. Detta innebär att det för verksamheten ska finnas en fastställd och dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret för de inom verksamheten aktuella frågor som regleras av

2014-02-13

miljöbalken, dess förordningar och de beslut som gäller för verksamheten. Det ska också finnas dokumenterade rutiner som avser fortlöpande tillsyn och kontroll av utrustning m.m. liksom dokumenterade undersökningsresultat och dokumenterade riskbedömningar samt en förteckning över kemiska produkter och biotekniska organismer som hanteras inom verksamheten.

Specifikt för detta projekt bedöms det rimligt att kontrollprogrammet särskilt fokuserar på ev. påverkan på storlom och fladdermöss. Frågorna kring detta har lyfts av bl.a. Miljö- och byggnadsnämnden under ärendets handläggning och Bolaget har accepterat detta avseende fladdermöss i södra delen av projektområdet genom uppföljning under minst tre säsonger samt uppföljning av storlom under två tillfällen under fem år. Avseende storlom bedömer miljöprövningsdelegationen att antalet tillfällen/säsonger ska vara tre, detta för att öka underlaget och samtidigt minska påverkan från ett eventuellt extremår. En referenssjö som är opåverkad av vindkraftverk ska ingå i uppföljningen. Referenssjön ska ha liknande förutsättningar som de tre namngivna sjöarna och det bör därför väljas en sjö som ligger i närområdet.

Gällande kontrollprogrammet bör detta revideras vid behov av tillståndshavaren och/eller på initiativ av tillsynsmyndigheten. Revidering bör ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Delegering till tillsynsmyndighet att fastställa villkor

Enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken (jmf med 19 kap. 5 §) får miljöprövningsdelegationen överlåta åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor av mindre betydelse.

Frågan om behovsbaserad hinderbelysning är ofta föremål för diskussion vid handläggning av vindkraftsärenden. Verksamhetsutövare brukar i allmänhet, och så även i aktuellt fall, påpeka att den enda tillverkare av denna typ av system som förekommer i Sverige är uppköpt av en viss turbintillverkare, vilket leder till sämre förhandlingsläge vid upphandling om kravet är meddelat i tillstånd, men att man som princip ser behovsstyrd belysning som något positivt.

Miljöprövningsdelegationen har att väga kostnaden för ett aktuellt system jämfört med nyttan av detsamma, enligt skälighetsprincipen i 2 kap 7 § miljöbalken.

Miljöprövningsdelegationen menar att det är i det närmaste omöjligt att formulera ett villkor som exakt avpassar att kostnaden för Bolaget är skälig i den situation då villkoret utlöser kravet. I aktuellt fall gör miljöprövningsdelegationen bedömningen att det är så

2014-02-13

pass få verk, och som dessutom placeras i närheten av E22 dvs. en redan påverkad miljö att det inte bedöms fullständigt avgörande för tillåtligheten att belysningen behövsstyrts. I avvägningen ligger även dagens prisbild för de aktuella system som finns tillgängliga. Dock finns det anledning att tro att behovsbaserade belysningssystem med tiden kommer att falla i pris men utvecklingen beror på faktorer som inte är kända vid beslutstillfället. Miljöprövningsdelegationen ser det sammanfattningsvis som lämpligt att frågan delegeras till tillsynsmyndigheten som då kan följa utvecklingen och meddela avvägda krav utifrån aktuell situation.

Ekonomisk säkerhet

Det är vedertaget att vid prövningen av tillståndspliktiga vindkraftsanläggningar kräva att verksamhetsutövaren ställer en säkerhet enligt 16 kap 3 § miljöbalken för kommande återställningsåtgärder. Säkerheten tas i anspråk om kostnaden för avveckling inte kan täckas på annat sätt. Säkerheten ska vara betryggande för sitt ändamål.

Bolaget har redovisat en uppskattad kostnad för avveckling som är 300 000 kr för ett ståltornsverk respektive 400 000 kr för ett betongtornsverk.

Bolagets förslag till ekonomisk säkerhet är baserat på en uppskattning. Bolaget har påtalat att det är svårt att beräkna kostnader så långt in i framtiden som 25-30 år.

Miljöprövningsdelegationen gör följande överväganden. Kostnaden för nedmontering av vindkraftverk är beroenda av ett antal faktorer som varierar från fall till fall, bl.a. verkens höjd och antalet verk inom samma park. En mer individuell bedömning bör därför göras för vindkraftsparken. 350 000 kr bedöms vara skälig säkerhet för nedmontering av ståltorn av den höjd och det antal som det är fråga om i ärendet (jmf Miljööverdomstolens dom 2008-11-19, mål M 2210-08). Enligt beräkningar genomförda av Consortis Producentansvar AB 2009 för Svensk Vindenergis räkning kan kostnaden för nedmontering av betongtorn antas vara ca dubbla kostnaden för ståltorn.

Miljöprövningsdelegationen anser att den beräkningen kan läggas till grund för säkerhetens storlek i detta ärende ifall Bolaget väljer att uppföra betongtorn.

Säkerheten ska betalas in stegvis och byggas upp till full storlek inom 15 år från varje vindkraftverks driftstagande. Det är enligt miljöprövningsdelegationens uppfattning också skäligt att villkora om att en mindre andel av säkerheten avsätts redan innan ett verk driftsätts.

2014-02-13

Verkställighet

Miljöbalkens möjlighet att meddela verkställighetsförordnande (22 kap. 28 § miljöbalken) ska tillämpas restriktivt och endast om motstående intressen är små eller saknas. Tillståndet omfattar i detta fall en orörd plats och det finns tydligt lokalt motstånd mot planerna. Miljöprövningsdelegationen ser därför inte skäl till att meddela verkställighetsförordnande.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen har prövat verksamheten utifrån miljöbalkens mål och allmänna hänsynsregler samt med hänsyn till rådande miljökvalitetsnormer och de miljökvalitetsmål riksdagen fastställt. Mot bakgrund av de åtaganden Bolaget gjort och de villkor som föreskrivs för verksamheten bedömer miljöprövningsdelegationen att tillstånd kan lämnas för verksamheten. Vad som i övrigt framförts av närboende medför ingen annan bedömning.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Kalmar län. I beslutet deltog ordförande Carl-Axel Persson och miljösekreterare Lars Engström. Föredragande har varit miljöskyddshandläggare Mikael Nilsson.

Carl-Axel Persson

Lars Engström

Bilagor

1. Etableringsytor med beteckningar på ansökta vindkraftverk
2. Kungörelsedelgivning och hur man överklagar
3. Kungörelse

BESLUT

27 (27)

551-9682-12

2014-02-13

Kopia

Akten

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM

Havs- och Vattenmyndigheten, Box 11930, 404 39 Göteborg

Aktförvararen Sofie Westerlund Västerviks kommun

Västerviks kommun Miljö- och byggförvaltningen

Västerviks kommun, Kommunstyrelsen

Gunnel Gillberg (gunnel.gillberg@gmail.com)

Love Gillberg (love.gillberg@gmail.com)

Miljöreda

Cape

Laen

MiNi

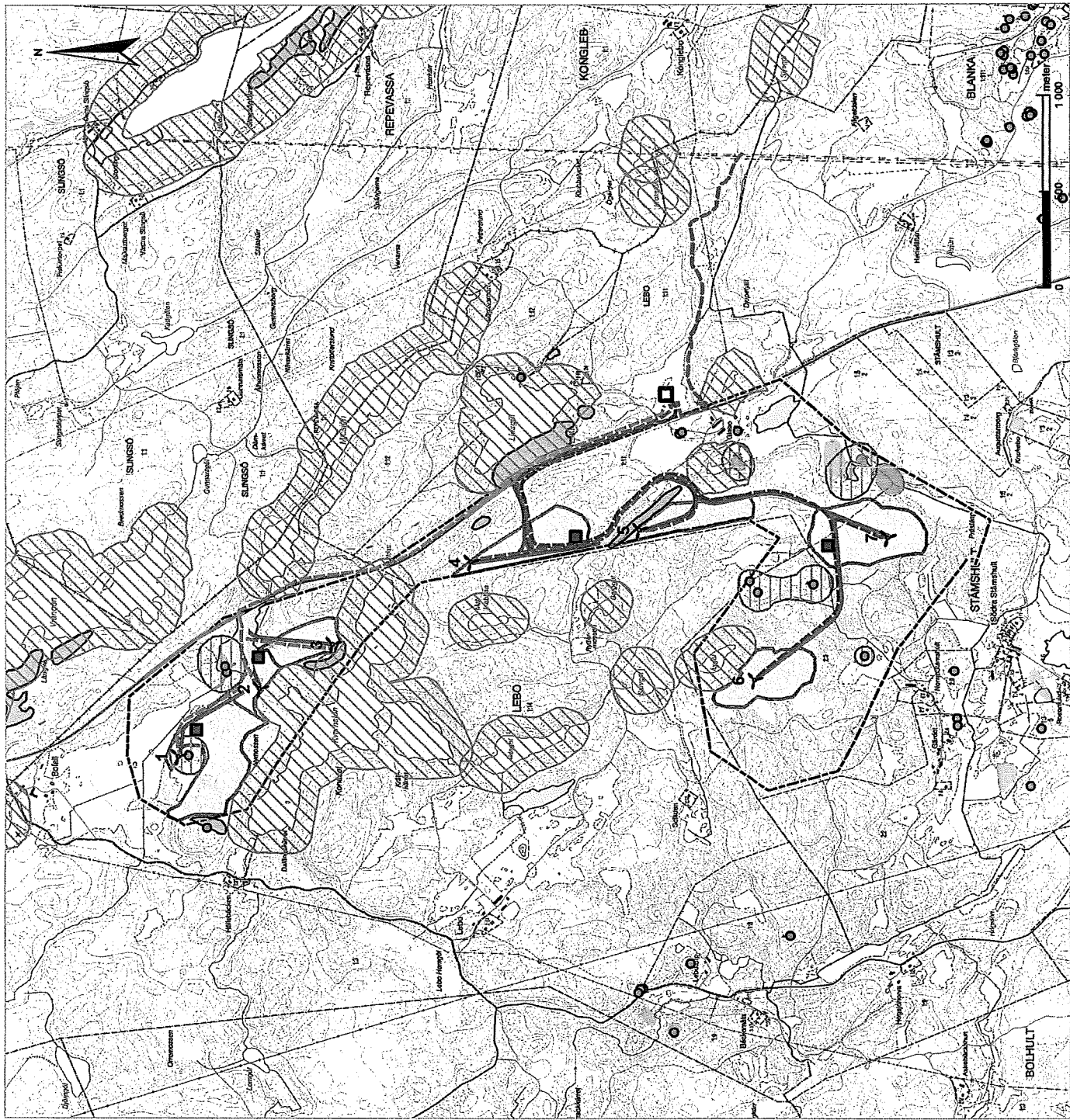
Försvarsmakten Högkvarteret, 107 85 STOCKHOLM

Bilaga 1 MPD 20140213
 Dnr: 551-9682-12

VINDPARK LEBO

Teckenförklaring

- Vindkraftverk
- Kabelstöp, symbolisk placering
- Uppsamlingsstation, symbolisk placering
- Projektområde
- Matningskabel
- Elkabel, Grupp 1 Verk 4,5
- Elkabel, Grupp 2 Verk1,2,3
- Elkabel, Grupp 3 Verk 6,7
- Ny väg
- Väg Förstärkningsklass 1 (bra)
- Väg Förstärkningsklass 2 (dålig)
- Etableringsytor
- Kulturmiljöutredning punkt
- Kulturmiljöutredning linje
- Kulturmiljöutredning yta
- Skyddsområde formlämning
- Nyckelbiotoper
- Ängs- och betesobjekt
- Strandskydd

Skala 1:20 000
 Datum: 2012-11-2
 Utskriftsformat: A

L:\515kräftö Wind\110182353_Lebo\GIS\2_A>Data\baser\MKB Bil väg el Kraftö Lebo.mxd

Länsstyrelsen
Kalmar län

Miljöprövningsdelegationen

UPPLYSNING

BILAGA 2

2014-02-13

Diarienummer
551-9682-12

UPPLYSNING OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen förordnar, med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelse d v s annonsering ska inom tio dagar från beslutsdatum införas i Västerviks Tidning, Vimmerby Tidning och Post & Inrikes Tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt hos Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen, Malmbrogatan 6, Kalmar, samt hos aktförvararen vid Miljö- och byggnadskontoret, Lunnargatan 1, Västervik.

Delgivning ska anses ha skett när två veckor har förflutit från datum för detta beslut, under förutsättning att kungörelsen inom tio dagar införts i ovannämnda tidningar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN I VÄXJÖ

Om Ni är missnöjd med Miljöprövningsdelegationens beslut kan Ni överklaga detta hos Mark- och Miljöödomstolen i Växjö. Det gör Ni genom en skrivelse till Mark- och Miljöödomstolen men Ni skickar skrivelsen till Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen i Kalmar län.

Tala om vilket beslut Ni överklagar och ange ärendets diarienummer. Redogör för dels varför Ni menar att Miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt, och dels för vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått Er skrivelse senast den **20 mars 2014**, annars kan Ert överklagande inte prövas.

Ni undertecknar skrivelsen och uppger namn, postadress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Ert överklagande, så bör Ni skicka med detta.

Ni kan anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Observera att Er skrivelse skall lämnas/skickas till Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen, Malmbrogatan 6, 391 86 Kalmar.

För ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till Miljöprövningsdelegationen.

Länsstyrelsen
Kalmar län

KUNGÖRELSE

2014-02-13

BILAGA 3

551-9682-12

Miljöprövningsdelegationen

Miljöfarlig verksamhet, beslut

Lebo Vindkraft AB, c/o kraftö AB har fått tillstånd att anlägga och driva vindkraftsanläggning med högst 5 vindkraftverk på fastigheterna Lebo 1:5 och 1:11 samt Stämshult 2:12 i Västerviks kommun. Vindkraftverken får ha högst 200 m totalhöjd.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen vid Miljö- och byggnadskontoret, Lunnargatan 1, 593 80 Västervik samt vid Länsstyrelsens miljöenhet, Malmbrogatan 6 i Kalmar.

Beslutet kan överklagas hos Mark- och Miljödomstolen i Växjö genom skrivelse som lämnas till Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen, 391 86 Kalmar. Delegationen måste ha fått skrivelsen senast den **20 mars 2014**.